

**Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет**

ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Методичні вказівки до практичних занять
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Облік і оподаткування»
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D1 Облік і оподаткування
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2026

УДК 657(07)
Т33

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ

Директор бібліотеки _____ Н.П. Поліщук

Рекомендовано до видання вченою радою факультету бізнесу та права ЛНТУ, протокол № __ від _____ 2026 р.

Голова вченої ради факультету бізнесу та права _____ Л.Л. Ковальська

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту ЛНТУ, протокол № 9 від 12 березня 2026 р.

Завідувач кафедри обліку і аудиту ЛНТУ _____ О.А. Нужна

Укладач: _____ Т.М. Писаренко, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ЛНТУ.

Рецензент: _____ Р.В. Сидоренко, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ О.А. Нужна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту ЛНТУ.

Теорія бухгалтерського обліку : методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D1 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. Т.М. Писаренко. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 28 с.

Т33

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу «Теорія бухгалтерського обліку» з метою систематизації, закріплення та розширення теоретичних знань, одержаних під час навчання, розвитку та набуття практичних навичок, самостійної роботи за обраною спеціальністю.

©Писаренко Т.М., 2026

ЗМІСТ

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку	4
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	5
Тема 3. Бухгалтерський баланс	7
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	9
Тема 5. Облік основних господарських процесів	13
Тема 6. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку	21
Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	21
Тема 8. Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку	22
Тема 9. Фінансова звітність підприємства	22
Рекомендовані джерела інформації	26
Інформаційні ресурси в мережі Інтернет	26

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку

Дайте відповіді на тестові завдання:

1. Облікова система включає в себе такі види обліків:
 - 1) оперативний, податковий, фінансовий, статистичний;
 - 2) ваш варіант (вказати);
 - 3) оперативно-технічний, внутрішньогосподарський, статистичний;
 - 4) статистичний, управлінський, податковий;
 - 5) виробничий, управлінський, податковий, фінансовий, статистичний;
 - 6) усі відповіді правильні.
2. Обов'язковість ведення бухгалтерського обліку в Україні закріплена в:
 - 1) Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку;
 - 2) Законі України «Про податкову службу»;
 - 3) Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;
 - 4) Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку;
 - 5) Конституції України.
3. На підставі чого здійснюється державне регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні:
 - 1) здійснюється на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;
 - 2) здійснюється на підставі Закону України «Про податкову службу»;
 - 3) не здійснюється;
 - 4) заборонено Конституцією України;
 - 5) немає правильної відповіді.
4. Які факти не знаходять своє відображення в бухгалтерському обліку:
 - 1) погашення заборгованості;
 - 2) нарахування заробітної плати;
 - 3) придбання автотранспорту для особистих потреб власника підприємства;
 - 4) реалізація продукції;
 - 5) правильної відповіді немає.
5. Звітність якого обліку найбільше містить комерційну таємницю підприємства:
 - 1) статистичного;
 - 2) фінансового;
 - 3) управлінського;
 - 4) податкового;
 - 5) усі відповіді правильні.
6. Вкажіть тільки натуральні показники:
 - 1) гривня, метр;
 - 2) кілограм, копійка, літр;
 - 3) долар, людино-день

- 4) штука, грам;
 - 5) немає правильної відповіді?
7. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень – це:
- 1) одне з відомих визначень господарського обліку;
 - 2) визначення бухгалтерського обліку, наведене в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
 - 3) визначення стратегічного обліку;
 - 4) визначення управлінського обліку, наведене в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
 - 5) немає правильної відповіді.
8. У бухгалтерському обліку використовують такі вимірники:
- 1) грошові;
 - 2) натуральні;
 - 3) трудові;
 - 4) всі зазначені вище;
 - 5) відповідь 1 і 2.
9. Основною метою фінансового обліку є:
- 1) облік масовий явищ;
 - 2) узагальнення даних про господарську діяльність у формі фінансової звітності;
 - 3) облік та розподіл витрат за центрами відповідальності;
 - 4) складання податкових декларацій;
 - 5) усі відповіді правильні.
10. Облік, який надає інформацію про кількісну характеристику якісно визначених масових явищ і процесів у визначених умовах часу і простору, називається:
- 1) аналітичним;
 - 2) управлінським;
 - 3) зведеним;
 - 4) статистичним;
 - 5) немає правильної відповіді.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Завдання 2.1

Згрупуйте подані в таблиці до завдання 2.1 об'єкти обліку за ознаками:

- господарські засоби;
- джерела утворення господарських засобів.

Перевірте збалансованість господарських засобів і джерел їх утворення.

Господарські засоби згрупуйте за двома ознаками:

- за складом і розміщенням;
- за функціональною участю у процесі виробництва.

Господарські засоби та джерела їх утворення
на окремих підприємствах
станом на 31.12.20 р.

Господарські засоби та джерела їх утворення	ВАТ «СКФ»
1. Будівлі виробничих корпусів	5874000
2. Каса	200
3. Будівельні матеріали	12000
4. Статутний капітал	6858900
5. Основні виробничі сировина і матеріали	137400
6. Верстати та інше виробниче обладнання	800000
7. Паливо для технологічних цілей	6000
8. Поточний рахунок в банку	35600
9. Заборгованість перед постачальниками	134000
10. Інші малоцінні необоротні активи	16500
11. Готова продукція на складі	155500
12. Заборгованість банку за довгостроковими кредитами	719000
13. Амортизація основних засобів	222000
14. Заборгованість покупців за придбану готову продукцію	92000
15. Транспортні засоби	348100
16. Резервний капітал	55000
17. Незавершене виробництво	36600
18. Спецодяг і спецвзуття	6300
19. Виробничий і господарський інвентар	9100
20. Нерозподілені прибутки	172000
21. Вимірювальні пристрої	4000
22. Дебіторська заборгованість підзвітних осіб	600
23. Обчислювальна техніка	104200
24. Заборгованість по платежах в бюджет	49700
25. Авансові платежі в бюджет	20000
26. Будівля гуртожитку на балансі підприємства	1002500
27. Приміщення їдальні	550000
28. Перукарня на балансі підприємства	1000000

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Завдання 3.1

Скласти баланс підприємства «Х» на 01.01.20__ р.

Визначити типи змін в балансі, зумовлені господарськими операціями за січень 20__ р.

Скласти баланс на 01.02.20__ р.

Вихідні дані:

1. Перелік господарських засобів і джерел їх утворення на 01.01.20__ р.

Господарські засоби та джерела їх утворення	Сума, грн.
1. Каса	300
2. Основні засоби	1120500
3. Амортизація основних засобів	425300
4. Статутний капітал	594900
5. Поточний рахунок в банку	25400
6. Заборгованість банку за довгостроковими кредитами	65300
7. Заборгованість покупців за придбану готову продукцію	4200
8. Незавершене виробництво	32200
9. Нерозподілені прибутки	115500
10. Сировина і матеріали	35400
11. Резервний капітал	7500
12. Заборгованість по зарплаті	9500

2. Господарські операції за січень 20__ року:

Зміст операції	Сума, грн.
1. Одержано з розрахункового рахунку в касу грошові кошти	9200
2. Видано з каси заробітну плату	9000
3. За рахунок прибутку поповнено статутний капітал	5000
4. Одержано від постачальників матеріали	17000
5. Використано на виробництво сировину і матеріали	32500
6. Повернуто з розрахункового рахунку довгостроковий кредит банку	8500
7. За рахунок короткострокового кредиту банку оплачено рахунок постачальників за сировину і матеріали	15000

Кінцевий баланс скласти за зразком:

Баланс підприємства «Х» станом на 01.02.20__ р.

Актив	Сума, грн.			Пасив	Сума, грн.		
	Станом на 01.01.	Зміни за січень	Станом на 01.02.		Станом на 01.01.	Зміни за січень	Станом на 01.02.
1. ...				1. ...			
2. ...				2. ...			
3. ...				3. ...			
4. ...				4. ...			
5. ...				5. ...			
...				...			
Баланс				Баланс			

Завдання 3.2

Необхідно:

- Перевірити збалансованість активів і пасивів підприємства «Х» на 01.01.20__ р.
- Визначити типи змін в балансі, зумовлені господарськими операціями за січень 20__ р.
- Скласти баланс на 01.02.20__ р.

Вихідні дані:

1. Баланс заводу «Промінь» на 01.01.20__ р.

Статті активу	Сума, грн.	Статті пасиву	Сума, грн.
Основні засоби	93000	Статутний капітал	117000
Матеріали	27000	Прибуток	9700
Паливо	5000	Розрахунки з оплати праці	8100
Каса	100	Розрахунки з постачальниками і підрядчиками	5200
Розрахунковий рахунок	14900		
Разом	140000	Разом	140000

2. Журнал реєстрації господарських операцій заводу «Промінь» за січень 20__ р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальникам в погашення заборгованості	2200
2.	Отримано готівкою в касу з розрахункового рахунку для виплати заробітної плати	8100
3.	Видана з каси заробітна плата працівникам підприємства	8100
4.	Отримані від іншого підприємства безоплатно основні засоби	7500
5.	Надійшло на склад від постачальників паливо (рахунок не оплачений)	2300
6.	Частина прибутку направлено на поповнення статутного капіталу	4000
7.	Відпущено матеріали на виробництво продукції	7000
8.	Відпущено паливо на виробництво продукції	2000
9.	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва	1200
10.	Оприбутковано з виробництва готову продукцію	?

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Завдання 4.1

Необхідно:

- Перевірити збалансованість господарських засобів і джерел їх утворення.
- На основі даних вихідного балансу відкрити бухгалтерські рахунки.
- Рознести господарські операції по відкритих рахунках бухгалтерського обліку.
- Розрахувати кінцеве сальдо за рахунками бухгалтерського обліку.
- Скласти кінцевий баланс.
- Скласти оборотну відомість по синтетичних рахунках.

Вихідні дані:

1. Баланс заводу «П» на 01.01.20__ р.

Статті активу	Сума, грн.	Статті пасиву	Сума, грн.
Основні засоби	1140100	Статутний капітал	972500
Матеріали	35500	Знос основних засобів	315200
Незавершене виробництво	52310	Короткотермінові банківські кредити	12500
Каса	210	Резервний капітал	11500
Розрахунковий рахунок	105600	Розрахунки з оплати праці	118800
Розрахунки з покупцями	102380	Розрахунки з постачальниками і підрядчиками	5600
Разом	1436100	Разом	1436100

2. Журнал реєстрації господарських операцій заводу «П» за січень 20__ р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Поступили матеріали від постачальників	2800
2.	Отримано готівкою в касу з розрахункового рахунку для виплати заробітної плати	77400
3.	Видана з каси заробітна плата працівникам підприємства	77000
4.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальникам за отримані матеріали	2800
5.	Повернуто банку короткотерміновий кредит	4500
6.	Відпущено матеріали на виробництво продукції	7050
7.	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва	3420
8.	На розрахунковий рахунок поступила заборгованість покупців	1480
9.	Здано в банк депоновану заробітну плату	?
10.	Одержано паливо від постачальників	8350
11.	За рахунок короткотермінового кредиту оплачено постачальникам за паливо	8350

Завдання 4.2

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Відкрити синтетичний рахунок 23 «Виробництво» та аналітичні рахунки 231 «Виріб А-10» і 232 «Виріб Б-201» до нього.
- Рознести господарські операції за відкритими синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.
- Розрахувати кінцеве сальдо за синтетичними і аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

Вихідні дані:

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «ААААА» за 1-й квартал 20__ р.

№ з/п	Зміст операцій	Сума, грн.
1.	Нараховано заробітну плату:	
	а) робітникам за виробництво:	
	- Виробу А-10	5200
	- Виробу Б-201	4900
	б) робітникам, що зайняті на роботах загальновиробничого характеру	1100
	в) адміністративному персоналу	2900
	г) працівникам відділу збуту	700
2.	Проведено нарахування єдиного соціального внеску на фонд заробітної плати відповідно до діючих тарифів (див. операц. 1)	
	а)	?
	б)	?
	в)	?
3.	Списуються загальновиробничі витрати на виробництво продукції	?
4.	Випущено з виробництва і оприбутковано на склад готову продукцію за фактичною собівартістю:	
	- Виріб А-10	?
	- Виріб Б-201	?
5.	Нараховано заробітну плату:	
	а) робітникам за виробництво:	
	- Виробу А-10	5200
	- Виробу Б-201	4900

Завдання 4.3

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Відкрити синтетичний рахунок 201 «Сировина і матеріали» та аналітичні рахунки 201.1 «Матеріал А», 201.2 «Матеріал Б», 201.3 «Матеріал С», 201.4 «Транспортно-заготівельні витрати» до нього.
- Рознести господарські операції за відкритими синтетичним та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.
- Розрахувати кінцеве сальдо за синтетичними і аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

Вихідні дані:

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «ЖЖЖ» за 1-й квартал 20__ р.

№ з/п	Зміст операцій	Кількість, кг	Ціна, грн.	Сума, грн.
1	Надійшли від постачальників матеріали:			
	матеріал «А»	1700	100	?
	матеріал «Б»	750	550	?
	матеріал «С»	350	400	?
2	Нараховано автотранспортному підприємству за навантаження та перевезення матеріалів	X	X	450
3	Відпущено на виробництво основної продукції матеріали:			
	матеріал «А»	1100	100	?
	матеріал «Б»	450	550	?
	матеріал «С»	150	400	?
4	Списано на виробництво основної продукції суму транспортно-заготівельних витрат	X	X	200

Завдання 4.4

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Відкрити синтетичний рахунок 372 «Розрахунки з підзвітними особами» та аналітичні рахунки до нього.
- Рознести господарські операції за відкритими синтетичним та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

– Розрахувати кінцеве сальдо за синтетичним і аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

Вихідні дані:

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «ЖЖЖ» за 1-й квартал 20__ р.

Зміст операцій	Сума, грн..
1. Видано під звіт Марченко Ф.Ф. (директор) аванс на відрядження у місто Харків відповідно до наказу №00100 від 10.01.20__ р.	2100
2. Видано під звіт Петренко А.А. (головний бухгалтер) аванс на відрядження у місто Київ відповідно до наказу №00101 від 10.01.20__ р.	1600
3. Видано під звіт Демчуку О.О. (касир) на господарські потреби (придбання канцтоварів) відповідно до розпорядження директора підприємства 11.01.20__ р.	400
4. Демчук О.О. 11.01.20__ р. представив авансовий звіт № 1 про суму використаного авансу	420
5. Петренко А.А. відвозив у вищестоящу організацію річну фінансову звітність. Виїхав з Луцька 10.01.20__ р., прибув до Луцька 12.01.20__ р. 14.01.20__ р. він представив авансовий звіт №2 про суму використаного авансу	350
6. Марченко Ф.Ф. перебував на науковому семінарі у місті Харків з 11.01.20__ р. по 18.01.20__ р. (8 днів). 21.01.20__ р. він представив авансовий звіт № 3 про суму використаного авансу	3000

Тема 5. Облік основних господарських процесів

Завдання 5.1

Необхідно:

- Вказати кореспонденцію рахунків.
- Визначити собівартість матеріалів, бензину та запчастин.

Журнал реєстрації господарських операцій ПП «Аква» за липень поточного року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Надійшли від постачальників та оприбутковані на склад: матеріали	5500

	бензин	6900
	запасні частини	710
2	Надійшли платіжні документи від автоколони за перевезення:	
	матеріалів	333
	бензину	287
	запчастин	159
3	Оплачено з підзвітних сум бригаді за розвантаження з вагонів:	
	матеріалів	150
	запчастин	112
4	Надійшли платіжні документи від залізничної станції за перевезення:	
	матеріалів	14
	бензину	8
	запчастин	12

Завдання 5.2

Необхідно:

- Вказати кореспонденцію рахунків.
- Визначити собівартість придбаних матеріалів.

Журнал реєстрації господарських операцій АТ «Глорія» за березень поточного року

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Прибутковий ордер №70 і рахунок-фактура №760	Надійшли від постачальника матеріали, призначені для виробничих потреб	42199
2	Рахунок №160	Прийнято до оплати рахунок АТП №11862 за перевезення матеріалів	307
3	Розрахунково-платіжна відомість №47	Нарахована заробітна плата робітникам за розвантаження матеріалів з вагону і навантаження їх на автомашины	74
4	Розрахунок бухгалтерії № 6	Проведені відрахування на соціальні заходи на фонд заробітної плати (див. опер. 3) згідно з чинним законодавством (22 %)	?

5	Авансовий звіт №42	Оплачено з підзвітних сум за сортування матеріалів	10
---	--------------------	--	----

Завдання 5.3

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Визначити собівартість матеріалів, палива та запасних частин. При цьому транспортні витрати розподілити пропорційно купівельній вартості матеріалів, палива і запасних частин.

Журнал реєстрації господарських операцій ТзОВ «Олена» за вересень поточного року

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Рахунок-фактура №600, накладні №100-103	Надійшли від постачальників: матеріали кам'яне вугілля запасні частини	5700 6000 3200
2	Рахунок №510	Надійшли платіжні документи АТП №42804 за перевезення матеріалів, кам'яного вугілля та запасних частин від залізничної станції до складу покупця	900
3	Авансовий звіт №10	Оплачено з підзвітних сум бригаді вантажників за розвантаження вагонів та навантаження на автомашини: матеріалів запасних частин	30 25
4	Рахунок №919	Прийнято до оплати рахунок залізничної станції за розвантаження вагонів та навантаження на автомашини кам'яного вугілля	350

Завдання 5.4

Необхідно:

- Скласти кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями за липень поточного року.
- Визначити процент ТЗВ та списати на виробництво відповідну суму.

Вихідні дані:

1. Початкове сальдо на 1-ше липня поточного року по рахунку 201:

- 201/купівельна вартість – 2980 грн.
- 201/ТЗВ – 320 грн.

– Разом за рахунком 201 – 3300 грн.

2. Господарські операції підприємства «Орбіт» за липень поточного року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Від постачальника надійшли матеріали (розрахунок не проведено)	3510
2	Нараховано автоколоні за доставку матеріалів	410
3	Нарахована заробітна плата працівникам за розвантаження матеріалів	200
4	Проведені нарахування на фонд заробітної плати єдиного соціального внеску згідно з чинним законодавством (див. опер. 3, – 22%)	?
5	Списані матеріали на виробництво продукції за купівельними цінами (цінами постачальників)	1300
6	Визначено суму ТЗВ та списано за призначенням	?

Завдання 5.5

Необхідно:

– Господарські операції за листопад ц.р. записати в журнал реєстрації і скласти бухгалтерські проводки.

– Визначити витрати на виробництво та фактичну собівартість одиниці продукції.

Вихідні дані:

1. Незавершене виробництво на початок місяця складає 0 грн.

2. Незавершене виробництво на кінець місяця складає 4000 грн.

3. Журнал реєстрації господарських операцій ПП «Каскад» за листопад

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Вимоги №20-25	Відпущені зі складу та використані на виробництво верстатів серії С-90: матеріали паливо	13770 590
2	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво верстатів серії С-90	3570
3	Розрахунок бухгалтерії №10	Проведені відрахування на соціальні заходи (див. опер. 2) згідно з чинним законодавством (22%)	?
4	Рахунок Енергозбуту	Прийняті до оплати платіжні документи постачальника за використану для потреб	296

	№780	виробництва електроенергію	
5	Накладні №14-18	Здані на склад з виробництва верстати серії С-90 (10 одиниць) та оприбутковані за фактичною собівартістю. Суму визначити самостійно	?

Завдання 5.6

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Визначити витрати на виробництво та фактичну собівартість одиниці продукції.

Вихідні дані:

1. Незавершене виробництво на початок місяця складає 1400 грн.
2. Незавершене виробництво на кінець місяця складає 1500 грн.

Журнал реєстрації господарських операцій ПП «Марс» за березень

№ з/п	Первинний документ. Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1	Вимоги №10-13. Відпущені зі складу і використані для виробництва продукції матеріали	6000
2	Розрахунково-платіжна відомість №10. Нарахована заробітна плата за березень робітникам	4000
3	Розрахунок бухгалтерії №4. Проведені відрахування на соціальні заходи (див. опер. 2)	?
4	Рахунок постачальника №281. Нараховано Енергозбуту за електроенергію, використану для потреб виробництва	500
5	Накладні №20-23. Передані на склад з виробництва та оприбутковані за плановою собівартістю (18 виробів)	10900
6	Розрахувати відхилення фактичної собівартості від планової, скласти проводку	?

Завдання 5.7

Необхідно:

- Вказати кореспонденцію рахунків згідно господарських операцій.
- Визначити фінансовий результат від діяльності підприємства.
- Розрахувати рівень рентабельності реалізованої продукції.

Журнал реєстрації господарських операцій ТзОВ «Меркурій» за квітень поточного року

№ з/п	Первинний документ і короткій зміст операції	Сума, грн.
1	Накладна. Відвантажено покупцям готову продукцію за реалізаційними цінами	18970
2	Розрахунок бухгалтерії № 45, податкова накладна. Нараховано ПДВ згідно з чинним законодавством (оп. 2)	?
3	Накладні №57-64. Списується виробнича собівартість проданої продукції	9800
4	Рахунок №219 АТП 21149. Виставлено рахунок АТП (різні кредитори) за доставку покупцям продукції	171
5	Довідка бухгалтерії №46. Визначається фінансовий результат від продажу продукції	?

Завдання 5.8

Необхідно:

– Визначити в журналі реєстрації господарських операцій кореспонденцію рахунків

– за наведеними операціями.

– Визначити: фінансовий результат від виробництва продукції та надання послуг; загальний результат діяльності підприємства.

Журнал реєстрації господарських операцій ЗАТ «Оріон» за травень звітнього року.

№ опер.	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Накладна	Відвантажено покупцям готову продукцію за реалізаційними цінами	27700
2.	Виписка	Зараховані на поточний рахунок кошти від продажу продукції	27700
3.	Розрахунок бухгалтерії №21	Нараховано ПДВ згідно з чинним законодавством (оп.1)	?
4.	Довідка бухгалтерії №22	Списана фактична собівартість проданої продукції	14900
5.	Акт виконаних робіт	Надано покупцям послуги (продажна вартість в т.ч. ПДВ)	16200

6.	Розрахунок бухгалтерії №22	Нараховано ПДВ згідно з чинним законодавством (оп. 5)	?
7.	Довідка бухгалтерії №23	Списана фактична собівартість наданих послуг	12150
8.	Авансовий звіт №14	Оплачено з підзвітних сум експедитором за навантаження в вагони продукції, призначеної для продажу (витрати на збут)	79
9.	Рахунок №250	Акцептовані платіжні документи АТП 21418 за перевезення готової продукції від складу до залізничної станції	98
10.	Розрахунок бухгалтерії №23	Визначений фінансовий результат від продажу готової продукції та надання послуг	?
11.	Розрахунок бухгалтерії №24	Нараховано податок на прибуток згідно з чинним законодавством	?

Завдання 5.9

Необхідно:

- Вказати кореспонденцію рахунків згідно господарських операцій.
- Визначити фактичну собівартість реалізованої продукції.
- Скласти проводку на списання готової продукції зі складу підприємства.
- Вивести кінцеві залишки за рахунком 26.

Вихідні дані:

1. Залишки по синтетичному рахунку 26 «Готова продукція» на початок звітного періоду

Показники		Сума, грн.
1.	26 / Планова собівартість	15000
2.	26 / Відхилення фактичної собівартості від планової	2300
3.	26 / Фактична собівартість (1+2)	17300

2. Журнал реєстрації господарських операцій АТ «Сфера» за жовтень цього року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Оприбутковано з виробництва на склад готову продукцію за плановою собівартістю	200000
2	Списується відхилення між фактичної і плановою собівартістю випущеної з виробництва готової	?

	продукції. За результатами бухгалтерських розрахунків фактична собівартість випущеної з виробництва готової продукції дорівнює 220000 грн.	
3	Відображено в обліку собівартість реалізованої продукції за плановою собівартістю	187000
4	Списується відхилення між фактичною і плановою собівартістю реалізованої готової продукції.	?
5	Списується в кінці місяця фактична собівартість реалізованої продукції на фінансові результати	?

Завдання 5.10

Необхідно:

- Вказати кореспонденцію рахунків згідно господарських операцій.
- Визначити фактичну собівартість реалізованої продукції.
- Скласти проводку на списання готової продукції зі складу підприємства.
- Вивести кінцеві залишки по рахунку 26.

Вихідні дані:

1. Залишки за синтетичним рахунком 26 «Готова продукція» на початок звітного періоду

Показники	Сума, грн.
1. 26 / Планова собівартість	15000
2. 26 / Відхилення фактичної собівартості від планової	2300
3. 26 / Фактична собівартість (1+2)	17300

2. Журнал реєстрації господарських операцій АТ «Сфера» за жовтень поточного року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Оприбутковано з виробництва на склад готову продукцію за плановою собівартістю	200000
2	Списується відхилення між фактичною і плановою собівартістю випущеної з виробництва готової продукції. За результатами бухгалтерських розрахунків фактична собівартість випущеної з виробництва готової продукції дорівнює 175000 грн.	?
3	Відображено в обліку собівартість реалізованої продукції за плановою собівартістю	187000
4	Списується відхилення між фактичною і плановою собівартістю реалізованої готової продукції.	?

5	Списується в кінці місяця фактична собівартість реалізованої продукції на фінансові результати	?
---	--	---

Тема 6. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку

Завдання 6.1

Користуючись сайтом

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/pervichnye/> (розділ «Касові операції»), заповнити всі касові документи (прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер, відомість на виплату готівки).

Для заповнення необхідних реквізитів використати дані діючого підприємства Вашого регіону.

Для довідки: безкоштовний пошук відомостей у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань знаходиться за посиланням:

<https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>.

Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку

Завдання 7.1

В результаті інвентаризації виявлено нестачу запасних частин на суму 2250 грн. Нестача була відшкодована за рахунок заробітної плати завідувача складом. Скласти кореспонденції, вказати документи.

Завдання 7.2

Інвентаризація продукції в овочевому магазині виявила нестачу помідорів 20 кг загальною вартістю 1000 грн. Відповідно до державних норм, природний убуток помідорів для певної пори року (умовно) складає 2,5%. Нестачу було віднесено на рахунок продавця магазину. Скласти кореспонденції, вказати документи.

Завдання 7.3

В результаті інвентаризації виявлено лишки будівельних матеріалів вартістю 3500 грн. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку, вказати документи.

Первинні документи можна знайти за посиланням

*<https://buhgalter911.com/uk/blanki/pervichnye/>
(розділ «Інвентаризація»)*

Тема 8. Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку

Завдання 8.1

Скласти бухгалтерські проводки, вказати первинні документи. Розрахувати кінцеве сальдо грошових коштів в касі.

Сальдо на початок звітного періоду в касі – 100 грн.

На основі господарських операцій заповнити Журнал 1 (по кредиту рахунку 30) і відомість дебетових оборотів по рахунку 30 (відомість 1.1).

Журнал 1 (по кредиту рахунку 30) і відомість дебетових оборотів по рахунку 30 (відомість 1.1) можна знайти за посиланням:

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/pervichnye/registri-obliku/>

Журнал реєстрації господарських операцій заводу «SSS» за 9-11 лютого 20__ р.

з/п	Дата	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	9.02	Вказати	Поступили гроші в касу для видачі заробітної плати	12000
2.	09.02	Вказати	Виплачено заробітну плату працівникам	12000
3.	10.02	Вказати	Поступили грошові кошти в касу від різних дебіторів	1500
4.	10.02	Вказати	Видано грошові кошти під звіт	500
5.	11.02	Вказати	Здано в банк понадлімітний залишок по касі	100

Тема 9. Фінансова звітність підприємства

Завдання 9.1

Необхідно:

- Скласти бухгалтерські проводки.
- Підрахувати обороти по рахунках за звітний період та визначити залишки на кінець звітного періоду.
- Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками.
- Визначити фінансовий результат господарської діяльності підприємства.
- На основі залишків та оборотів за рахунками скласти баланс (ф.№1) за станом на 31.12.20X2 р.

Вихідні дані1. Баланс ЗАТ «Аліна» на 31.12.20X1 р. (початковий баланс)

Статті активу	Сума, тис. грн.	Статті пасиву	Сума, тис. грн.
Основні засоби	330	Статутний капітал	400
Нематеріальні активи	52	Резервний капітал	150
Матеріали	115	Нерозподілений прибуток	50
МШП	35	Короткострокові позики банку	70
Розрахунковий рахунок	210	Розрахунки з поставальниками	140
Основне виробництво	30	Розрахунки з бюджетом	42
Готова продукція	70		
Розрахунки з покупцями і замовниками	10		
Разом	852	Разом	852

2. Журнал реєстрації господарських операцій ЗАТ «Аліна» за звітний рік

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Накладна, довідка бухгалтерії	Списано вартість сировини, використаної на виробництво продукції підприємства	10200
2.	Розрахунок бухгалтерії	Нараховано амортизацію основних засобів, які використовують в основній виробничій діяльності	1705
3.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено суму амортизації вартості основних засобів, що їх використовують в адміністративних цілях	2900
4.	Накладна, довідка бухгалтерії	Відпущено на виробництво малоцінні та швидкозношувальні предмети	1000
5.	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	4301
6.	Розрахунково-платіжна відомість	Нарахована заробітна плата адмінперсоналу	2000
7.	Розрахунково-платіжна відомість	Утримано із зарплати податки та збори згідно із чинним законодавством (оп. 5, 6):	?

		- податок з доходів фізичних осіб (18%) - військовий збір (1,5%)	
8.	Розрахунок бухгалтерії	Здійснено нарахування ЄСВ на фонд заробітної плати працівників основного виробництва відповідно до чинного законодавства – 22 % (оп. 5)	?
9.	Розрахунок бухгалтерії	Здійснено нарахування ЄСВ на фонд заробітної плати адмінперсоналу відповідно до чинного законодавства – 22 % (оп. 6)	?
9.	Виписка банку	Надійшов на розрахунковий рахунок короткостроковий банківський кредит	17500
10.	Накладна №203	Надійшла на склад готова продукція по фактичній собівартості (розрахувати за даними попередніх операцій)	?
11.	Товарно-транспортна накладна №2003	Відвантажено покупцям готову продукцію за реалізаційними цінами у тому числі ПДВ	36000
12.	Податкова накладна №12/03	Відображено в обліку податкові зобов'язання з ПДВ (оп. 11)	?
13.	Розрахунок бухгалтерії	Відображено в обліку собівартість реалізованої продукції (оп. 10)	?
14.	Розрахунок бухгалтерії	Розрахувати самостійно фінансовий результат господарської діяльності та скласти всі необхідні бухгалтерські записи	?

Оборотна відомість за синтетичними рахунками формується у таблиці:

Рахунок	Сальдо початкове				Сальдо кінцеве	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10						
11						
12						
13						
15						
...						
...						
Разом	А	А	Б	Б	В	В

Типову форму Балансу можна знайти за посиланням:

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/finansovaya-otchetnost/formi-finansovoi-zvitnosti-zgidno-npsbo-1/formy-finansovoyi-zvitnosti-dodatok-1/>

Завдання 9.2

Необхідно:

– Заповнити ф. № 2 «Звіт про фінансові результати», використовуючи дані попереднього завдання.

Типову форму Звіту про фінансові результати можна знайти за посиланням:

<https://buhgalter911.com/uk/blanki/finansovaya-otchetnost/formi-finansovoi-zvitnosti-zgidno-npsbo-1/formy-finansovoyi-zvitnosti-dodatok-1/>

Рекомендовані джерела інформації

1. Краєвський В.М., Колісник О.П., Гуріна Н.В. та ін. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>.
3. Писаренко Т.М., Кулинич М.Б. Зміна сутності, призначення та змісту бухгалтерського балансу в історичній ретроспективі. Економічний форум. 2021. № 4. С. 139-144. URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyu_forum/article/view/261.
4. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. 440 с.
5. Плиса В.Й., Плиса З.П. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2023. 302 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/TBO_2023_short_text.pdf.
6. Скоробогатова, Н.Є. Бухгалтерський облік: практикум: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронні текстові дані. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 114 с.
7. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ: Алерта, 2020. 192 с.
8. Яковенко С.Л. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. ЛФ ХАДФК, 2023. 362 с. URL: <https://online.fliphtml5.com/rztbz/lsl1/#p=3>.
9. Усатенко О.В. Бухгалтерський облік та звітність організацій: навч. посіб. Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 74 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/162792/%25...%92..pdf?sequence=1>.
10. Zhuk Valerii. Golden era in the development of accounting theory. 2023. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-22>.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
2. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
3. Бухгалтер 911. URL: <https://buhgalter911.com/>.
4. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtkk.com.ua/>.

ТЗЗ

Теорія бухгалтерського обліку : методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D1 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. Т.М. Писаренко. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 28 с.

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу «Теорія бухгалтерського обліку» з метою систематизації, закріплення та розширення теоретичних знань, одержаних під час навчання, розвитку та набуття практичних навичок, самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Комп'ютерний набір: Т.М. Писаренко

Редактор: Т.М. Писаренко

Підп. до друку _____ 2026 р.

Формат 60x84/16. Папір офс. Гарнітура Таймс.

Ум. друк. арк. ____ Тираж ____ прим.

Відділ іміджу та промоції ЛНТУ
43018 м. Луцьк, вул. Львівська, 75
Друк – ВІП ЛНТУ

